

e-Biuletyn PNPP w Żukowie

Nr 7/2017

Publikacja współfinansowana ze środków Powiatu Kartuskiego

Szanowni Państwo!

Gorąco zachęcam do lektury numeru 7/2017 e-Biuletynu Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Żukowie.

W bieżącym numerze m.in. o zwolnieniach od podatku dla świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, o odstąpieniu od umowy kupna oraz o potrąceniach z wynagrodzenia, a także o odprawie pośmiertnej dla pracownika zatrudnionego u dwóch pracodawców.

Gotowe wzory pism do wykorzystania znajdziecie Państwo na stronie internetowej Fundacji ANTERIS www.anteris.org.pl w MENU + Nieodpłatna Pomoc Prawna + Wzory pism.

Osoby uprawnione zapraszamy do prowadzonego przez Fundację ANTERIS Punktu w Żukowie, mieszczącego się przy **ul. Armii Krajowej 2E (Szkola Podstawowa nr 2 im. Jana Heweliusza, dawne Gimnazjum)**. W Punkcie porad prawnych udzielają adwokaci i radcy prawni.

poniedziałek: 15.00 -19.00

wtorek: 09.00 -13.00

środa: 15.00 -19.00

czwartek: 10.00 -14.00

piątek: 15.00 -19.00

*Dla Państwa wygody proponujemy umawiać się telefonicznie: **(+48) 697 444 044** (telefon jest czynny w godzinach pracy Punktu).*

Z wyrazami szacunku,

w imieniu zespołu Fundacji ANTERIS

r. pr. Joanna Nowicka

/15-12-2017 r./

SPIS TREŚCI:

I. PODATKI

1. Świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych - zorganizowany wypoczynek dzieci s. 4
2. Umorzona zmarłemu emerytowi pożyczka z ZFŚS nie jest przychodem spadkobiercy s. 6

II. PRAWO CYWILNE

3. Rozwiązanie umowy zlecenie s. 7
4. Odstąpienie od umowy kupna s. 9

III. PRAWO PRACY

5. Potrącenia z wynagrodzenia s. 11
6. Odprawa pośmiertna dla pracownika s. 13

Biuletyn opracował zespół w składzie:

r. pr. dr Magdalena Kasprzak (red. meryt.)
 r. pr. Joanna Nowicka (red. meryt.)
 wolont. Wojciech Kasprzak (przyg. mat.)
 wolont. Dawid Targosiński (IT)

ANTERIS Fundacja Pomocy Prawnej
 81-327 Gdynia, ul. Wolności 61 lok. 2
 tel.: (58) 354 70 20; (+48) 503 330 703
 e-mail: fundacja.anteris@gmail.com
 strona www: www.anteris.org.pl

I. PODATKI

1. Świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych - zorganizowany wypoczynek dzieci

Czy dostanę dofinansowanie w pracy ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na wypoczynek dzieci w gospodarstwie agroturystycznym? Mam rachunek za ich pobyt... Czy zapłacę od tego podatek?

Regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (dalej: ZFŚS), obowiązujący u pracodawcy, określa, że środki funduszu są przeznaczone na finansowanie: wypoczynku dzieci i młodzieży, organizowanego (lub zakupionego) przez pracodawcę oraz indywidualnie przez osoby uprawnione w formie kolonii wypoczynkowych i zdrowotnych, spotkań oazowych, obozów, zimowisk oraz wyjazdu do sanatorium, traktowanych na zasadzie wypoczynku zorganizowanego do ukończenia 18 roku życia.

Przez zorganizowany wypoczynek należy rozumieć wszelkie formy wypoczynku zorganizowanego czyli przygotowanego przez podmiot, który zajmuje się statutowo lub w ramach działalności gospodarczej organizacją wypoczynku. Jeśli gospodarstwo agroturystyczne spełnia takie warunki, to dofinansowanie do wypoczynku dzieci (do lat 18) będzie korzystało ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 78 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: u.p.d.o.f.).

Wolne od podatku dochodowego - na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 78 u.p.d.o.f. - są dopłaty do wypoczynku dzieci i młodzieży do lat 18, zorganizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie:

- w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk, w tym również połączonego z nauką,
- pobytu dzieci na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych,
- przejazdów związanych z tym wypoczynkiem i pobytem na leczeniu.

Przy czym dopłaty te są wolne od podatku dochodowego w następujących wysokościach:

- z funduszu socjalnego, ZFŚS oraz zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra – bez ograniczeń kwotowych,

- z innych źródeł – do wysokości nieprzekraczającej w ciągu roku kwoty 760 zł.

Przesłanką istotną dla zwolnienia od podatku jest, aby wypoczynek został zorganizowany w formie wymienionej w przepisie oraz przez podmiot spełniający warunki określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży. Nie ma natomiast znaczenia, jak nazwano daną formę wypoczynku dla dzieci, ważne jest natomiast to, czy został on zorganizowany przez podmiot prowadzący działalność w tym zakresie, uprawniony do organizowania danego typu wypoczynku.

Kwestią zasadniczą jest zatem ustalenie, czy gospodarstwo agroturystyczne, o którym mowa w pytaniu, jest podmiotem prowadzącym działalność w zakresie zorganizowanego wypoczynku.

Obowiązek zorganizowania wypoczynku przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie oznacza, że zasadnicze znaczenie ma formalno-prawne umocowanie danego podmiotu do wykonywania czynności związanych z organizowaniem wypoczynku, określone w dokumentach stanowiących podstawę funkcjonowania danego podmiotu. Istotne jest przy tym, czy podmiot świadczący tego typu usługi wypoczynkowe czyni to zgodnie z regulacjami dotyczącymi organizowania wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Do podmiotów prowadzących działalność w zakresie wypoczynku zalicza się zarówno te podmioty, które świadczą usługi wypoczynkowe w ramach prowadzonej działalności gospodarczej (np.: biura turystyczne, biura podróży), jak i te, które zajmują się statutowo tego rodzaju działalnością (kościół, stowarzyszenia, organizacje charytatywne, fundacje) oraz podmioty prowadzące działalność agroturystyczną (polegającą na wyjazdach na wieś, do specjalnie przygotowanych na przyjęcie wczasowiczów gospodarstw wiejskich).

Przy czym dla możliwości zastosowania zwolnienia określonego w art. 21 ust. 1 pkt 78 u.p.d.o.f., z faktury lub innego dokumentu wpłaty powinno jednoznacznie wynikać: kto jest organizatorem wypoczynku, kto korzystał, tj. imię i nazwisko, z jakiej formy wypoczynku korzystało dziecko i w jakim okresie, kwotę poniesionego wydatku oraz podpis osoby, która wystawiała ten dokument.

Opr. r. pr. Barbara Kaczmarek

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 poz. 2032 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz.U. z 2016 r. poz. 452)

2. Umorzona zmarłemu emerytowi pożyczka z ZFŚS nie jest przychodem spadkobiercy

Mój zmarły ojciec, emeryt, nie spłacił pożyczki na cele mieszkaniowe z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w swoim byłym zakładzie pracy. Pożyczka ta została umorzona z chwilą jego śmierci. Czy jako spadkobierca będę musiał zapłacić podatek od tej umorzonej pożyczki?

Nie. Umorzenie niespłaconej części pożyczki ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (dalej: ZFŚS), udzielonej zgodnie z regulaminem gospodarowania środkami tego funduszu, z chwilą śmierci pożyczkobiorcy (pracownika, emeryta lub rencisty - byłego pracownika), jest równoznaczne z wygaśnięciem zobowiązania pożyczkobiorcy. Oznacza to, że niespłacona pożyczka nie stanowi długu spadkowego obciążającego spadkobierców, jej umorzenie zaś nie jest przychodem w rozumieniu art. 11 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: u.p.d.o.f.).

Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (art. 720 Kodeksu cywilnego; dalej: k.c.). Prawa i obowiązki zmarłego przechodzą z chwilą śmierci na spadkobierców (art. 922 § 1 k.c.). Następcy prawni wstępują w dokładnie taką samą sytuację prawną i faktyczną, która istniała w chwili śmierci spadkobiercy.

Jeśli w regulaminie ZFŚS znajduje się postanowienie, że z chwilą śmierci pracownika, emeryta i rencisty (byłego pracownika) niespłacona pożyczka na cele mieszkaniowe podlega

umorzeniu. I gdy inne zapisy regulaminu ZFŚS nie nakładają obowiązku uiszczenia niespłaconych rat pożyczki przez spadkobiercę, ani sama umowa pożyczki nie zawiera postanowień w tym zakresie (w sprawach w niej nieuregulowanych odsyła do postanowień regulaminu oraz powszechnie obowiązujących przepisów prawa cywilnego).

W takim przypadku z chwilą śmierci pożyczkobiorcy (pracownika, emeryta lub rencisty - byłego pracownika) niespłacona część pożyczki udzielona z funduszu ZFŚS podlega na mocy regulaminu tego funduszu umorzeniu. W efekcie czego nie stanowi dla spadkobierców pożyczkobiorcy przychodu podlegającego opodatkowaniu.

Opr. r. pr. Barbara Kaczmarek

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 poz. 2032 ze zm.)
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.)

II. PRAWO CYWILNE

3. Rozwiązanie umowy zlecenie

Współpracuję z cukiernią na podstawie umowy zlecenie. Przez kilka dni byłam chora, o czym informowałam swojego szefa i nie wykonywałam zleconych mi zadań. Po powrocie doszło do awantury z szefem, który poinformował mnie, że przez swoją nieobecność wypowiedziałam umowę zlecenie. Czy umowa zlecenie faktycznie może zostać wypowiedziana w taki sposób? Czy zleceniodawca chce w ten sposób uniknąć konieczności samodzielnego wypowiedzenia mi umowy?

Sam fakt choroby nie powoduje automatycznego wypowiedzenia umowy zlecenie. Ze skutecznie złożonym wypowiedzeniem umowy zlecenie przez zleceniobiorcę będziemy mieli

do czynienia, gdy poinformuje on swojego zleceniodawcę o tym, że wypowiada umowę, najlepiej w formie pisemnej.

W sytuacji opisanej w pytaniu zleceniobiorca nie dokonał rozwiązania umowy zlecenie. Należy bowiem podkreślić, że przyjmujący zlecenie (zleceniobiorca) może je wypowiedzieć w każdym czasie. Jednak gdy zlecenie jest odpłatne, a wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, przyjmujący zlecenie jest odpowiedzialny za szkodę (art. 746 § 2 Kodeksu cywilnego; dalej: k.c.).

Sam fakt choroby zleceniobiorcy nie oznacza wypowiedzenia umowy zlecenie. Choroba jest stanem niezależnym od woli i chęci każdego człowieka, który niemożliwa wykonywanie zleconych zadań z powodu tzw. wyższej konieczności. Dodatkowo, za czas choroby zleceniobiorca nie otrzymuje wynagrodzenia, o ile nie jest to zagwarantowane bezpośrednio w zawartej umowie.

Prawo do wypowiedzenia umowy zlecenie przysługuje również zleceniodawcy. Jak wynika z art. 746 § 1 k.c., dający zlecenie (zleceniodawca) może je wypowiedzieć w każdym czasie. Powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia jest obowiązany uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeśli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę.

Dodatkowo, nie można zrzec się z góry uprawnienia do wypowiedzenia zlecenia z ważnych powodów (art. 746 § 3 k.c.). Oznacza to, że nie można przerzucać na jedną ze stron umowy odpowiedzialności za wypowiedzenie umowy zlecenie, którego strona ta nie złożyła.

W sytuacji opisanej w pytaniu, do skutecznego wypowiedzenia umowy zlecenie faktycznie nie doszło. Dlatego też umowa ta nadal obowiązuje do czasu, na jaki została zawarta. W przypadku gdy zleceniodawca chciałby zakończyć współpracę ze swoim zleceniobiorcą, powinien dokonać wypowiedzenia umowy.

Opr. r. pr. Barbara Kaczmarek

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.)
-

4. Odstąpienie od umowy kupna

Kilka dni temu kupiłam mężowi bieżnię pod choinkę. Bieżnię kupiłam z prywatnego ogłoszenia i zapewniano mnie, że była bardzo mało używana, praktycznie jak nowa i że jest w idealnym stanie i działa bez zarzutu. Niestety bieżnia działała przez 10 minut, po czym zaczęła się dymić i przestała działać. Chciałam zwrócić sprzedawcy bieżnię, ale on twierdzi, że to ja ją zepsułam. Co robić w takiej sytuacji i jak mogę odzyskać pieniądze za zepsutą bieżnię?

W opisanym przypadku najlepszym rozwiązaniem będzie odstąpienie od umowy kupna-sprzedaży.

Zgodnie z art. 556 Kodeksu cywilnego (dalej: k.c.), sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną.

Wada fizyczna polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową. W szczególności rzecz sprzedana jest niezgodna z umową, jeżeli:

- ✓ nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia,
- ✓ nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego,
- ✓ nie nadaje się do celu, o którym kupujący poinformował sprzedawcę przy zawarciu umowy, a sprzedawca nie zgłosił zastrzeżenia, co do takiego jej przeznaczenia.

Kupiona przez Panią bieżnia nie ma właściwości, o których zapewnił Panią sprzedawca, czyli jej stan nie jest idealny (nie działa jak zapewniał sprzedawca), w związku z tym jest obarczona wadą fizyczną.

Dodatkowo, jak wynika z art. 560 k.c., jeśli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie.

Co istotne, odstąpienie od umowy jest czynnością jednostronną, a tym samym nie wymaga „zgody” sprzedawcy. Ewentualna odmowa sprzedawcy nie ma prawnego znaczenia dla faktu odstąpienia od umowy kupna przez kupującego.

W związku z powyższym, powinna Pani wysłać do sprzedawcy pismo - oświadczenie o odstąpieniu od umowy kupna-sprzedaży, w którym poinformuje Pani sprzedawcę o fakcie odstąpienia od zawartej z nim umowy. W uzasadnieniu podjętej przez Panią decyzji należy wykazać, że zakupiona przez Panią bieżnia ma wady fizyczne w postaci zepsutego silnika i nie nadaje się do użytku. W takim oświadczeniu należy również wezwać sprzedawcę do niezwłocznego zwrotu zapłaconej kwoty za wadliwą bieżnię w oznaczonym przez Panią terminie.

Jeśli sprzedawca nie zastosuje się do Pani oświadczenia o odstąpieniu od umowy, należy przesłać mu tzw. przesądowe wezwanie do zwrotu zapłaconej przez Panią kwoty za wadliwą bieżnię. Kolejnym krokiem będzie skierowanie sprawy na drogę sądową.

Opr. r. pr. Barbara Kaczmarek

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.)

III. PRAWO PRACY

5. Potrącenia z wynagrodzenia

Komornik przesłał do mojego pracodawcy pismo, w którym żąda potrącenia z mojego wynagrodzenia niespłaconego kredytu. Z mojej pensji są już potrącane alimenty na moje dziecko. Czy pracodawca może zabrać mi całe wynagrodzenia w ramach potrąceń?

Nie, przepisy Kodeksu pracy określają, ile maksymalnie można potrącić pracownikowi z otrzymywanego przez niego wynagrodzenia.

Z wynagrodzenia za pracę - po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych - podlegają potrąceniu (zgodnie z art. 87 § 1 Kodeksu pracy) tylko następujące należności:

- ✓ sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych (alimenty),
- ✓ sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne (tzw. potrącenia komornicze np. niespłacone kredyty),
- ✓ zaliczki pieniężne udzielone pracownikowi,
- ✓ kary pieniężne nakładane na pracowników.

Przepisy przewidują również szczególną ochronę wynagrodzenia pracownika przed potrąceniami, ustalając tzw. kwoty wolne od potrąceń. Ich wysokość jest uzależniona od tytułu, z jakiego potrącenia są dokonywane.

Wolna od potrąceń - zgodnie z art. 87¹ § 1 Kodeksu pracy - jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości:

- ✓ minimalnego wynagrodzenia za pracę - ustalanego w danym roku kalendarzowym, przysługującego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne,
- ✓ 75 % minimalnego wynagrodzenia - przy potrącaniu zaliczek pieniężnych udzielonych pracownikowi,

- ✓ 90 % minimalnego wynagrodzenia - przy potrącaniu kar pieniężnych nakładanych na pracowników.

Przy dokonywaniu rozliczeń w ramach dokonywanych potrąceń z wynagrodzenia pracownika, pracodawca musi uwzględniać nie tylko kwoty wolne od potrąceń, ale również dopuszczalne granice potrąceń, czyli tzw. kwoty graniczne. Określają one wysokość, do jakiej można potrącać poszczególne świadczenia. W przeciwieństwie do kwoty wolnej od potrąceń, granice dopuszczalnych potrąceń nie są określone konkretną stawką wynagrodzenia. Wysokość kwoty granicznej zależy od tytułu potrącenia oraz od wysokości wynagrodzenia przysługującego pracownikowi.

Egzekucję świadczeń alimentacyjnych (alimentów) przeprowadza się do wysokości 3/5 wynagrodzenia pracownika.

Egzekucję innych należności niż alimentacyjne dokonanych na mocy tytułów wykonawczych (tzw. potrącenia komornicze), przeprowadza się do wysokości 1/2 wynagrodzenia pracownika.

Opr. r. pr. Barbara Kaczmarek

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1666 ze zm.)

6. Odprawa pośmiertna dla pracownika

W ubiegłym miesiącu zmarł mój mąż, był zatrudniony u dwóch pracodawców. Czy mnie, jako małżonce zmarłego pracownika, przysługuje odprawa pośmiertna? Czy odprawę wypłaca tylko jeden z pracodawców, czy obaj oraz w jakiej wysokości?

Odprawa pośmiertna przysługuje m.in. małżonkowi zmarłego pracownika od każdego z pracodawców, u którego był zatrudniony zmarły pracownik.

Kodeks pracy określa szczegółowo, komu i na jakich zasadach przysługuje odprawa po śmierci pracownika. Jak wynika z art. 93 Kodeksu pracy, w razie śmierci pracownika w czasie trwania stosunku pracy lub w czasie pobierania po jego rozwiązaniu zasiłku z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby, rodzinie przysługuje od pracodawcy odprawa pośmiertna.

Do katalogu osób uprawnionych do omawianej odprawy zaliczamy:

- ✓ małżonków,
- ✓ innych członków rodziny, jeżeli spełniają warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W przypadku gdy po zmarłym pozostał tylko jeden członek rodziny uprawniony do odprawy pośmiertnej, wówczas przysługuje mu jedynie połowa kwoty odprawy, której wysokość jest uzależniona od stażu pracy pracownika u pracodawcy.

Wysokość wypłaconej odprawy pośmiertnej dzieli się w częściach równych pomiędzy wszystkich uprawnionych członków rodziny.

W sytuacji gdy zmarły pracownik był zatrudniony w kilku firmach, to odprawa pośmiertna powinna być wypłacona jego rodzinie od każdego z pracodawców. Pod uwagę bierze się wszystkie odrębne stosunki pracy zmarłego pracownika co oznacza, że rodzinie zmarłego pracownika przysługuje odprawa pośmiertna z tytułu każdego zatrudnienia.

Pracodawca nie ma obowiązku wypłacania odprawy pośmiertnej rodzinie pracownika jedynie w sytuacji, gdy ubezpieczył on tego pracownika na życie, a odszkodowanie wypłacone przez instytucję ubezpieczeniową jest nie niższe niż odprawa pośmiertna przysługująca na omówionych powyżej zasadach.

Jeśli natomiast ww. odszkodowanie jest niższe niż przysługująca rodzinie pracownika odprawa pośmiertna, pracodawca musi wypłacić rodzinie kwotę stanowiącą różnicę między tymi świadczeniami.

Wysokość odprawy pośmiertnej jest uzależniona od stażu pracy pracownika u danego pracodawcy i wynosi odpowiednio:

- jednomiesięczne wynagrodzenie, jeżeli pracownik był zatrudniony krócej niż 10 lat,
- trzymiesięczne wynagrodzenie, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 10 lat,
- sześciomiesięczne wynagrodzenie, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 15 lat.

Opr. r. pr. Barbara Kaczmarek

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1666 ze zm.)
-